

فصل ۲۲- مراجع تأمین اعتبار پژوهش‌های علوم پزشکی در ایران

دکتر علیرضا زرین‌آرا

معاون اداره پژوهش، حوزه معاونت پژوهشی،

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی - درمانی تهران

فهرست

۵۵۱	هدف‌های یادگیری.....
۵۵۱	مثال.....
۵۵۲	مقدمه.....
۵۵۴	تعریف پژوهشگر و طیف پژوهشگران.....
۵۵۵	منابع تأمین اعتبار پژوهش‌های علوم پزشکی در کشور.....
۵۵۵	۱- بودجه جاری پژوهش.....
۵۵۶	۲- درآمد اختصاصی.....
۵۵۶	۳- اعتبارات ردیف‌های متمرکز.....
۵۶۰	۴- منابع اعتباری دیگر.....
۵۶۰	سازمان‌های تأمین‌کننده اعتبار در پژوهش‌های علوم پزشکی کشور.....
۵۶۱	۱- دانشگاه‌های علوم پزشکی کشور.....
۵۶۲	۲- مرکز ملی پژوهش‌های علوم پزشکی کشور.....
۵۶۳	۳- مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی.....
۵۶۴	۴- مرکز پژوهش‌های بنیاد مستضعفان و جانبازان انقلاب اسلامی.....
۵۶۵	۵- معاونت پژوهشی دانشگاه تربیت مدرس.....
۵۶۵	۶- معاونت پژوهشی دانشگاه علوم پزشکی آزاد اسلامی.....
۵۶۶	۷- معاونت آموزشی- پژوهشی سازمان انتقال خون ایران.....
۵۶۷	۸- واحد پژوهش انسیتو پاستور ایران.....

- ۹- معاونت پژوهشی دانشگاه علوم بهزیستی و توان‌بخشی ۵۶۸
- ۱۰- سازمان تحقیقات و آموزش جمعیت حلال احمر ۵۶۹
- ۱۱- سازمان پژوهش‌های علمی کشور- وزارت علوم، تحقیقات و فناوری ۵۷۰
- منابع ۵۷۰
- پیوست ۱: نام و نشانی دانشگاه‌های علوم پزشکی کشور و موقعیت بخش پژوهش در آنها ۵۷۲
- پیوست ۲: فهرست مراکز تحقیقاتی علوم پزشکی، مصوب شورای گسترش دانشگاه‌های کشور ۵۷۶

مراجع تأمین اعتبار پژوهش‌های علوم پزشکی در

ایران^(۱)

هدف‌های یادگیری

خواننده باید پس از مطالعه این فصل بتواند:

- ۱- تقسیم‌بندی اعتبارات پژوهشی را بیان کند و مسیر هر کدام را شرح دهد.
- ۲- مراجع و مسیرهای مهم برای حمایت از پژوهش‌های علوم پزشکی را بیان کند.
- ۳- سازمان‌های مهم تأمین اعتبار و کسب حمایت‌های مالی از پژوهش‌های علوم پزشکی در ایران را نام ببرد.
- ۴- حیثه پژوهشی موردعلاقه سازمان‌های مختلف را بیان کند.
- ۵- نام و نشانی مرجع دسترسی به اطلاعات سازمان‌های حمایت‌کننده از پژوهش‌های علوم پزشکی را بیابد.
- ۶- بیان کند که اعتبارات پژوهشی برای کدام گروه از پژوهشگران مناسب‌تر است.

مثال

مثال ۱: برای تأمین اعتبار طرح‌های پژوهشی با دیدگاه کنترل جمعیت و بررسی اولیه یک روش جراحی بستن مجرای دفران، به مجموعه اهداف و علاقه‌مندی‌های مرکز ملی تحقیقات علوم پزشکی کشور مراجعه شد. با توجه به هم‌آهنگ بودن این پژوهش با گرایش‌های آن مرکز، طرح پیش‌نهادی به مرکز ملی تحقیقات ارائه شد و مراحل تصویب و تأمین اعتبار آن انجام شد.

مثال ۲: پژوهشگری از دانشگاه علوم پزشکی شیراز از طریق فراخوانی که در سال ۱۳۸۱ در روزنامه‌های کثیرالانتشار منتشر شد، اطلاع پیدا کرد که در زمینه آلودگی‌های مواد غذایی و شیوع آنها از سوی سازمان گوشت کشور زمینه‌های پژوهشی وجود دارد. این پژوهشگر، با ارائه طرح پیش‌نهادی خود به سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور و اصلاحات بعدی آن، موفق شد پژوهشی را به سفارش سازمان گوشت کشور انجام دهد و نتایج به‌دست‌آمده را در اختیار آن سازمان قرار دهد.

مثال ۳: با توجه به اهداف پژوهشی و آموزشی گروه بهداشت محیط دانشگاه علوم پزشکی تهران یکی از استادان این گروه، با همکاری یکی از دانشجویان مقطع کارشناسی ارشد، پژوهشی را در زمینه حذف مواد زائد و خطرناک از پساب صنایع چرم‌سازی تدوین کرد و طرح پیش‌نهادی آن را

۱- در این نوشتار کلمات مرکز، سازمان، دانشگاه و... در مفهوم عام خود به کار رفته و اشاره به مورد خاصی ندارد.

از طریق گروه بهداشت محیط به شورای پژوهشی دانشکده و معاونت پژوهشی دانشگاه ارائه کرد. شورای پژوهشی دانشگاه با توجه به اهداف پژوهش و سیاست‌های دانشگاه، پس از بررسی‌های لازم، این پژوهش را پذیرفت و اعتبار لازم را برای آن تأمین کرد.

مثال ۴: یکی از دستیاران ارتوپدی دانشگاه علوم پزشکی اصفهان، با توجه به نیازهای معلولان جنگ، پژوهشی را در زمینه افزایش توانمندی معلولان قطع نخاعی طراحی کرد و آن را به دانشگاه خود ارائه داد. پس از هم‌آهنگی مسئولان دانشگاه با بنیاد مستضعفان و جانبازان انقلاب اسلامی این پژوهش به مسئولان بنیاد مستضعفان و جانبازان ارائه شد و با اهداف پژوهشی آن سازمان هم‌خوان تشخیص داده شد. با انجام مراحل اداری در بنیاد مستضعفان و جانبازان اقدام لازم برای تأمین هزینه‌های طرح و در اختیار قرار دادن اطلاعات انجام شد و این پژوهش به انجام رسید.

مقدمه

هنگامی که سخن از تأمین منابع به میان می‌آید، معمولاً موارد زیر در ذهن شنونده تداعی می‌شود:

- ۱- منابع مالی و اعتباری (برای تهیه مواد، تجهیزات، و دیگر نیازهای پژوهشگر)؛
- ۲- منابع اطلاعاتی و نرم‌افزاری (برای استفاده مجموعه پژوهشگر و همکارانش در جهت پیش‌برد پژوهش)؛
- ۳- منابع و نیروی انسانی (اعم از متخصص یا کارشناس، و همکاران مشاور یا انجام‌دهنده پژوهش).

محور این بخش، همان‌گونه که از عنوان آن پیدا است، منابع مالی و اعتباری است که در بخش پژوهش‌های علوم پزشکی کشور وجود دارد. شرح و تفسیر دو بخش دیگر فزون از حوصله این مجموعه است و به آن پرداخته نمی‌شود. گرچه هدف از توضیحات این بخش، آشنایی و قضاوت خواننده محترم برای تشخیص بهترین محل تأمین منابع پژوهش می‌باشد، اما توجه به این موضوع بسیار مهم است که پژوهشگران باید سعی کنند تا به عنوان حلقه‌های ارتباطی بین محیط علم و صنعت و یا محیط سیاست‌گذاری یا تجربه‌های محدود علمی و محیط خدمات‌رسانی و عرصه استفاده از خدمات، عمل نمایند.

به بیان دیگر پژوهشگر نباید در حصارهای محدودکننده فرورفته و صرفاً به ذهنیات علمی که از وقایع جاری جامعه فاصله دارند بپردازد. حاصل چنین حالتی وضعیتی را پیش خواهد آورد که ماحصل آن پژوهش در عرصه‌های بسیار محدود و بدون متقاضی است و سرنوشت نتیجه تحقیق به کنج کتابخانه‌ها و نهایتاً درج مقاله‌ای در نشریه‌ای با تیراژ محدود ختم می‌شود.

واقعیت این است که در کشورهای توسعه‌یافته بیش از هشتاد درصد از منابع پژوهشی از طریق بخش خصوصی و متقاضیان پژوهش تأمین می‌شود، صرف نظر از این که این منابع می‌تواند به صورت پول، تجهیزات و سایر موارد در اختیار محقق قرار گیرد. نکته قابل تأمل علاقه‌مندی محیط بیرون از مجامع صرفاً علمی برای پرداختن این اعتبارات است. به راستی انگیزه شرکت‌های خصوصی اعم از خدماتی یا صنعتی برای تأمین منابع پژوهش چیست؟ کمی دقت و جست‌وجو

نشان می‌دهد که مهم‌ترین و پرنگیزه‌ترین علت برای این امر همان استفاده از نتایج پژوهش است. چراکه در این حالت دو طرف یعنی پژوهشگر و کارفرما به اوج رضایت از انجام فعالیت پژوهشی دست یافته‌اند و انگیزه ادامه راه طی شده چنان روحیه‌ای در آنها پدید می‌آورد که دو طرف از ادامه کار پرهیز ندارند.

نگارنده سعی دارد تا این مفهوم را در ذهن خواننده این مطلب القا کند که بهترین حالت برای تأمین اعتبار پژوهش موقعیتی است که پژوهش ترسیم‌شده به سفارش و نفاضای سازمانی باشد که قرار است از نتایج پژوهش بهره‌برداری نموده و آن را به کار برد. در این حالت بدون خواندن این فصل نیز پژوهشگران محترم راه خود را برای تأمین اعتبار تحقیق یافته‌اند. آرزوی نویسنده نیز رسیدن به موقعیتی است که پژوهشگران ارجمند احساس نیاز به دانستن مطالب این بخش را نداشته باشند، اما این امر مستلزم طی مراحل طی است که حداقل در چند سال آتی نیازمند برنامه‌ریزی و عزم همگانی است. در شرایط فعلی به نظر می‌رسد که لازم است تا پژوهشگران به نحوی در جهت علاقه‌مندی‌های سازمان‌های مختلف هدایت شوند تا شاید از این رهگذر بین توانمندی و علاقه‌مندی‌های خود و نیاز سازمان‌های مختلف ارتباط برقرار کنند.

چنانچه منابع مالی طرح‌های پژوهشی به طور صحیح و به اندازه کافی و در زمان مورد نظر تأمین شوند، اثر مناسب و تفویض‌کننده‌ای بر تأمین و هم‌آهنگی منابع دیگر خواهند داشت؛ حتی در بعضی از حالت‌ها تهیه منابع مالی نقش اساسی در پوشش سایر بخش‌ها دارد.

اصولاً تأمین کامل و به موقع اعتبارات پژوهش به عهده سفارش‌دهنده آن (دستگاه اجرایی) است، ولی با توجه به این که در کشور ما در بیشتر موارد سفارش‌دهنده پژوهش خود پژوهشگر (دانشگاهیان) است، این موضوع بر عهده پژوهشگر قرار می‌گیرد و از وظایف ارائه‌دهندگان طرح یا مجریان پژوهش تلقی می‌شود. در شرایط کنونی پژوهشی کشور تأمین اعتبار موردنیاز پژوهش از مهم‌ترین موفقیت‌ها برای پیشنهاددهندگان طرح‌های پژوهشی به‌شمار می‌رود. حتی در پاره‌ای از موارد به دست آوردن اعتبار برای پژوهشگر از نتیجه پژوهش نیز رضایت‌بخش‌تر است. هوشمندی پژوهشگر اقتضا می‌کند که بهترین و مناسب‌ترین مرجع را برای درخواست تأمین اعتبار پژوهش خود برگزیند. از سوی دیگر، سازمان‌های دارنده اعتبار نیز علاقه‌مندند تا با کم‌ترین هزینه به بهترین، بیشترین و مطمئن‌ترین نتیجه پژوهش دست یابند. بنابراین، جمع این دو خواسته و موافقت میان پژوهشگر و دستگاه تأمین‌کننده اعتبار طرح پژوهشی از موفقیت‌های دو طرف در گام نخست پژوهش به‌شمار می‌رود.

عوامل مختلفی موجب موفقیت پژوهشگر در به دست آوردن اعتبار برای پژوهش خود می‌شوند، برای مثال:

۱- انتخاب موضوع متناسب با نیاز و علاقه‌مندی مؤسسه تأمین‌کننده اعتبار نقش اساسی در موفقیت برای تأمین اعتبار دارد.

۲- در سازمان‌های مختلف و دستگاه‌های اجرایی نیازمند پژوهش، معمولاً پژوهش‌ها و طرح‌های پیش‌نهادشده توسط پژوهشگران با سابقه و شناخته‌شده شانس بیشتری برای دریافت اعتبار دارند.

۳- نفوذ فردی یا گروهی، شرایط مناسب زمانی، پی‌گیری مستمر و اعضای ابزارهای نامشخص دیگر نیز در میزان موفقیت برای تأمین اعتبار مؤثر هستند.

با توجه به مطالب بالا، ابتدا اشاره‌گذاری به طیف پژوهشگران می‌شود تا علاقه‌مندان بتوانند جایگاه خود را در نظام پژوهش علوم پزشکی کشور بهتر درک کنند و مسیر مناسب‌تری برای تأمین اعتبار پژوهش خود پیدا کنند. در ادامه این فصل به صورت مختصر در مورد سازمان‌های تأمین‌کننده اعتبار اشاره خواهد شد. در این قسمت سعی شده تا نکات مهم و موردنظر هر سازمان به صورت کاربردی و خلاصه بیان شود و از ذکر جزئیات و فرایندهای درون سازمانی پرهیز شده است.

تعریف پژوهشگر و طیف پژوهشگران

به‌طور کلی، هر فرد یا گروهی که به‌صورت برنامه‌ریزی‌شده یا حتی بدون برنامه‌ریزی در پی دستیابی به پاسخ یک پرسش علمی هستند، پژوهشگر نامیده می‌شوند. تعریف‌های دیگری نیز برای پژوهشگر وجود دارد که این نوشتار در صدد بررسی آنها نیست؛ برای آشنایی بیشتر و با توجه به سازمان‌هایی که ممکن است پژوهشگران در ارتباط با آنها قرارگیرند اطلاع از تعریف‌های زیر نیز مفید است:

الف- سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور همه افراد دارای تحصیلات آموزش عالی (کارشناسی به بالا) که به صورت حرفه‌ای در فعالیت پژوهشی و توسعه مشغول به کارند، یا مدیریت و هدایت آن را به عهده دارند، را پژوهشگر می‌داند.

ب- شورای عالی پژوهش‌های علمی کشور افرادی را که بیش از درصدی معین از وقت خود را صرف کمک به پژوهش‌های علمی و فنی می‌کنند یا این فعالیت‌ها را رهبری و اداره می‌نمایند، و نیز افرادی را که در امور سیاست‌گذاری علمی و پژوهشی نقش داشته باشند، و حداقل دارای تحصیلات کارشناسی ارشد باشند و حتی دانش‌جویان مقاطع کارشناسی ارشد و بالاتر را پژوهشگر به‌شمار می‌آورد.

در شرایط کنونی پژوهشگران به دسته‌های زیر تقسیم می‌شوند:

- ۱- عضو هیأت علمی^(۱) آموزشی یا پژوهشی دانشگاه‌های علوم پزشکی؛
- ۲- عضو هیأت علمی آموزشی یا پژوهشی وابسته به مراکز پژوهشی دانشگاه‌های علوم پزشکی؛
- ۳- عضو غیر هیأت علمی^(۲) وابسته به دانشکده‌ها یا مراکز پژوهشی دانشگاه‌های علوم پزشکی؛
- ۴- دانشجویان در حال تحصیل در مقاطع مختلف دانشگاه‌های علوم پزشکی؛

۱- فرد حقیقی که به صورت رسمی در دانشگاه فعالیت کرده و بر اساس جدول سازمانی و شرح شغل یا سمت ردیف مربوطه دارای وظایف آموزشی و پژوهشی در یک گروه از مجموعه گروه‌های آموزشی-پژوهشی دانشگاه است.

۲- کلیه افراد حقیقی که عضو رسمی دانشگاه بوده و در سمت‌های غیر از هیأت علمی مشغول کار هستند.

- ۵- اعضای هیأت علمی و غیر هیأت علمی دیگر مؤسسه‌های وابسته به وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، مانند سازمان انتقال خون، انستیتو پاستور ایران، سازمان بهزیستی؛
- ۶- اعضای هیأت علمی و غیر هیأت علمی دیگر مؤسسه‌های غیروابسته به وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، مانند دانشگاه علوم پزشکی ارتش، شرکت‌های تولیدکننده دارو و تجهیزات پزشکی؛
- ۷- اعضای مؤسسه‌های خصوصی که در زمینه علوم تندرستی فعالیت می‌کنند، مانند بخش پزشکی دانشگاه آزاد اسلامی، بنیاد مستضعفان و جانبازان انقلاب اسلامی، بنیاد شهید انقلاب اسلامی، بنیاد بیماری‌های خاص؛
- ۸- اشخاص حقیقی که به مرکز یا گروه خاصی وابسته نیستند.

بدیهی است هر یک از گروه‌های بالا، با توجه به وابستگی به دستگاه اجرایی، ترجیحاً باید از مسیری خاص برای تأمین نیازهای طرح‌های پژوهشی خود اقدام کنند؛ اما به دلایل گوناگون ممکن است افراد یا دستگاه‌های اجرایی علاقه‌مند باشند از منابع اعتباری دیگر نیز استفاده کنند. ادامه مطالب این بخش می‌تواند همچون راهنمای کلی برای این حالت مفید باشد.

منابع تأمین اعتبار پژوهش‌های علوم پزشکی در کشور

در این قسمت به طور عمده به سازمان‌ها و مراجع بخش دولتی پرداخته شده است. علت این امر نیز نظام حاکم بر بخش خصوصی و فرهنگ موجود درباره عدم احساس نیاز به فعالیت‌های پژوهشی در این بخش می‌باشد.

به طور کلی اعتبارات پژوهشی دانشگاه‌ها و مؤسسه‌های آموزش عالی در بخش علوم پزشکی و سازمان‌های وابسته از منابع زیر تأمین می‌شود:

۱- بودجه جاری پژوهش

بودجه جاری پژوهش در دستگاه اجرایی (دانشگاهی یا غیردانشگاهی) عبارت است از بودجه‌ای که آن دستگاه در زیرمجموعه خود به پژوهش و امور مربوط به آن اختصاص می‌دهد.

این بودجه از اعتباری که به طور کلی و به صورت سالانه در اختیار دستگاه قرار می‌گیرد، مشخص شده و از سرجمع اعتبارات دستگاه به امر پژوهش اختصاص می‌یابد. حجم اعتبارات تخصیص یافته به بخش پژوهش به گستردگی دانشگاه یا مرکز، توان و پیشینه اعضای آن، تعداد طرح‌های پژوهشی در حال اجرا، و مواردی مانند این وابسته است.

اعتبارات جاری پژوهش تقسیم‌بندی ریزتری نیز دارد (مانند هزینه‌های جاری و هزینه‌های عمرانی) که پرداختن به آن فراتر از حوصله این بحث است.

روش معمول برای تعیین رقم اعتبار جاری پژوهش هر دستگاه (دانشگاهی یا غیردانشگاهی) چنین است که درصدی برای رشد به اعتبار سال پیش دستگاه اجرایی افزوده می‌شود. این درصد

افزایش با توجه به عملکرد سازمان و ارائه دست‌آوردهای مثبت، و شرایط اقتصادی کشور تعیین می‌شود. افزایش سالیانه ممکن است پنج تا بیست درصد یا بیشتر باشد. این عدد هیچ‌گاه نسبت ثابت و مشخصی ندارد و تا حد زیادی به ارائه عملکرد سال پیش، شتاب فعالیت‌ها و نفوذ مسؤولان مرکز در مراجع بالاتر بستگی دارد.

بودجه جاری پژوهش هر دستگاه با توجه به نظر بالاترین مقام، و مطابق با شرایط و راه‌بردهای آن دستگاه، به زیرساخت‌ها و پژوهش‌های همان دستگاه اختصاص می‌یابد.

۲- درآمد اختصاصی

هر سازمان اعم از دانشگاهی یا غیردانشگاهی، با توجه به فعالیت‌های جاری خود ممکن است درآمدهایی داشته باشد. این درآمدها با کسب مجوز، و گاهی بدون کسب مجوزهای لازم، صرف هزینه‌های مختلف همان سازمان می‌شود. این گونه درآمدها درآمد اختصاصی نامیده می‌شوند. درآمد اختصاصی برای مراکز پژوهشی دانشگاهی موارد زیر را در بر می‌گیرد:

- درآمد به دست آمده از انجام طرح‌های پژوهشی که به سفارش مراکز دیگر (داخلی یا خارجی) انجام شده است؛

- درآمد حاصل از عملیات درمانی یا تشخیصی که جنبه‌های خاص دارند؛
- درآمد حاصل از برگزاری کنگره‌ها و گردهمایی‌های علمی یا غیرعلمی (تبلیغاتی، اجرایی، و...)
- درآمد حاصل از خدمات اطلاع‌رسانی، مانند فروش بانک‌های اطلاعاتی، اشتراک اینترنت، نرم‌افزارهای اطلاع‌رسانی؛
- درآمد حاصل از نشر کتاب، جزوه، بروشور، و...؛
- درآمد حاصل از خدمات فنی پژوهشی، مانند ارائه مشاوره علمی یا روش‌شناسی پژوهش. و عملیات اجرایی میدانی^(۱)؛
- درآمدهای دیگر با توجه به ماهیت مرکز.

درباره درآمدی اختصاصی این نکته اهمیت دارد که معمولاً میزان این درآمدها بالا نیست و از سوی دیگر، صاحبان منبع درآمد ترجیح می‌دهند این درآمدها برای کمک به همان موردی به کار روند که درآمد را ایجاد کرده است. بر این اساس، محدودیت قابل توجهی در هزینه کردن این بخش از منابع مالی وجود دارد.

۳- اعتبارات ردیف‌های متمرکز

این اعتبارات، در قالب بندهای مختلف قانون بودجه هر سال، در اختیار سازمان مدیریت و

برنامه‌ریزی کشور یا در سرجمع اعتبارات وزارت خانه‌های مربوط قرار می‌گیرد، و این سازمان‌ها با عقد تفاهم‌نامه بین خود و سازمان اجراکننده پژوهش، یا در مواردی با پژوهشگر یا گروه پژوهشگران وارد عمل شده و این اعتبار را هزینه می‌کنند. مهم‌ترین ردیف‌های متمرکز و شرایط استفاده از آنها که در اختیار معاونت تحقیقات و فناوری وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی قرار دارد به شرح زیر است:

۱- اعتبارات ردیف ۱۲۹۱۰۶ با عنوان «امور فناوری و تحقیقات پزشکی»

اعتبارت این ردیف از طرف سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور در اختیار معاونت تحقیقات و فناوری وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی برای به کارگیری در برنامه‌های تحقیقات اجتماعی و سیاسی، فرهنگی و آموزشی، پشتیبانی فعالیت‌های آموزشی - پژوهشی، تحقیقات دانشگاهی و خدمات رفاهی دانشجویان عرضه می‌شود.

موارد کاربرد و زمینه‌های هزینه کردن اعتبارات یادشده فعالیت‌های ستادی مربوط به امور اجرایی پشتیبانی و سیاست‌گذاری‌های برنامه‌های پژوهشی و نیز پروژه‌ها و برنامه‌های مربوط به دانشگاه‌ها و مراکز تحقیقاتی است. عناوین فعالیت‌های دانشگاهی این ردیف عبارت‌اند از:

- ارتقای وضعیت نظام اطلاع‌رسانی در استفاده از نرم‌افزارهای نوین، ارتقای تجهیزات و بهره‌گیری از امکانات شبکه‌ای و نرم‌افزارهای نوین پزشکی نیازهای دانشگاه بر مبنای برنامه راهبردی اطلاع‌رسانی آن؛

- حمایت از تأسیس و فعالیت‌های مراکز تحقیقاتی نوپا؛

- کمک به برگزاری کنگره‌ها و همایش‌های علمی منطقه‌ای و بین‌المللی؛

- کمک به انجام تعهدات مالی ناشی از عقد تفاهم‌نامه‌های علمی در دانشگاه‌ها یا مراکز تحقیقاتی؛

- ایجاد زمینه مناسب برای تحقیقات توسعه‌ای در بخش بهداشت و درمان در زمینه تعیین

اولویت‌های پژوهشی بر اساس نیاز منطقه تحت پوشش و کمک به ایجاد پایگاه تحقیقات

جمعیتی؛

- کمک به تشویق هیأت علمی دانشگاه‌ها و مراکز پژوهشی بر اساس مقالات چاپ‌شده آنها؛

- ایجاد واحد حمایت از تحقیقات بالینی در بیمارستان‌های آموزشی و ایجاد زمینه مناسب برای

انجام کارآزمایی‌های بالینی؛

- حمایت از فرصت‌های مطالعاتی داخل کشور؛

- حمایت از شبکه‌های تحقیقاتی پزشکی مولکولی، بیوتکنولوژی و گیاهان دارویی؛

- تکمیل و ارائه الگوی مناسب برای گردآوری علل مرگ‌ومیر؛

- حمایت از تحقیقات و فناوری نوین؛

- تحقیق و بررسی در مجموعه بهداشت و درمان، خدمات اداری و پشتیبانی.

۲- بند الف از ماده ۱۰۲ قانون برنامه سوم توسعه کشور

هدف

حمایت از پژوهش‌های کاربردی و توسعه‌ای به منظور افزایش بهره‌وری فعالیت‌های مختلف دستگاه

اجرایی، ایجاد پایه‌های لازم برای درخواست پژوهش، ارتقای سطح تصمیم‌گیری در بخش دولتی، و افزایش بهره‌وری در بخش پژوهش در راستای توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی.

شرایط

- طرح‌ها دارای توجیه فنی، اقتصادی و فرهنگی باشند.
- مدت اجرای طرح بیش از دو سال نباشد.
- دستگاه اجرایی سفارش‌دهنده پژوهش (کارفرما) و دستگاه پژوهشی که سفارش را انجام می‌دهد، هر دو مسؤول حسن اجرای طرح هستند.
- پیش‌نهاد طرح‌ها تا پایان تیرماه دو سال بعد از آغاز برنامه سوم توسعه باید صورت پذیرد^(۱).
- زمان بررسی طرح‌ها در کمیته‌های پنج‌نفره (تصمیم‌گیرنده) تا پایان شهریور ماه سال ارجاع است.
- پس از تصویب طرح پیش‌نهادی، ۶۰٪ از اعتبار مصوب را سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور، و ۴۰٪ از آن را سازمان سفارش‌دهنده پژوهش تأمین می‌کند.

۳- طرح‌های ملی از طریق فراخوان پژوهشی، ماده ۶۱ قانون بودجه سال ۱۳۸۲ (تبصره ۴۳ قانون بودجه سال ۱۳۸۰)

هدف

مطالعات و انجام پژوهش‌های کاربردی، توسعه‌ای و موضوعاتی که جنبه عام و فراگیر دارند.

شرایط

- نیاز دستگاه اجرایی در قالب‌های مشخص شده به سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور اعلام می‌شود و پس از تأیید به صورت فراخوان عمومی، از طریق سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی، به کلیه مراکز پژوهشی اعلام می‌گردد. کاربرگ‌های موردنظر توسط دستگاه پژوهشی یا پژوهشگران آزاد تکمیل، و به سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور ارائه می‌شود.
- پاسخ‌های فراخوان اعلام شده از راه‌های گوناگون گردآوری شده و با بررسی سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی در موارد مختلف، دستگاه پژوهشی مناسب انتخاب می‌شود.
- تعیین اولویت، روش تصویب و نظارت عملیاتی به عهده کمیسیون تخصصی تعیین شده توسط سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور است.
- پس از عقد تفاهم‌نامه یا قرارداد، ۸۰٪ اعتبار لازم را سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی، و ۲۰٪ آن را دستگاه اجرایی یا سازمان پژوهشگر تأمین می‌کند.

۴- اعتبارات مربوط به دو در هزار صنایع (ردیف ۵۰۳۰۶۰)

هدف

انجام پژوهش و طرح‌هایی که با بخش صنعت مرتبط هستند و پژوهش‌های کاربردی که مرتبط با

۱- این بند در برنامه توسعه چهارم نیز به همین صورت در نظر گرفته شده است.

صنایع دارویی، غذایی و دیگر صنایع وابسته به وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی.

شرایط

– طرح‌های پیش‌نهادی با هم‌آهنگی واحد مربوط در وزارت صنایع و معادن، صنایع سنگین و... تدوین شده و پس از تأیید روش کار، به وسیله سازمان پژوهشگر برای تأمین اعتبار به وزارت صنایع ارسال می‌شود.

– درآمد دو در هزار صنعت پس از وصول به سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی واریز می‌شود. این اعتبار در اختیار وزارت صنایع و معادن قرار می‌گیرد تا در قالب طرح‌های مورد نظر مصرف شود.
– دفتری در وزارت صنایع و معادن در ارتباط با موضوع این ردیف فعالیت می‌کند^(۱) و سازمان‌های علاقه‌مند و پژوهشگران می‌توانند برای بررسی موارد مربوط به این دفتر مراجعه کنند.
– بقیه شرایط با توجه به علاقه دفتر و موضوع‌های مورد نظر آن تعیین می‌شود.

۵- ماده ۴۱ قانون بودجه سال ۱۳۸۲ (بند الف از تبصره ۲۲ قانون بودجه سال ۱۳۸۰)

هدف

هزینه کردن ۲۰٪ از اعتبارات منحصراً پژوهشی سازمان‌های اعلام شده در فهرست شماره یک، از طریق عقد قراردادهای پژوهشی با اعضای هیأت علمی با پژوهشگران دانشگاه‌ها و مؤسسه‌های آموزش عالی دولتی و غیردولتی، و مؤسسه‌های پژوهشی وابسته به وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، وزارت تحقیقات و فناوری، وزارت جهاد کشاورزی و جهاد دانشگاهی.

شرایط

– دستگاه‌های اجرایی که از اعتبارات جاری و عمرانی مربوط به پژوهش استفاده می‌کنند و شرکت‌های دولتی و مؤسسه‌های انتفاعی وابسته به دولت که از اعتبارات عمومی پژوهشی استفاده می‌کنند ملزم به رعایت این تبصره و مشخص کردن ۲۰٪ از اعتبارات خود هستند.
– موضوع‌های مورد نیاز، چگونگی فراخوان و عقد قرارداد به عهده سازمان مربوط است. فهرست سازمان‌های مشمول این بند در انتهای این بخش آمده است.

۶- اعتبارات مربوط به پژوهش‌های درآمدزا در دانشگاه‌ها (ردیف ۵۰۳۴۸۶)

هدف

توسعه پژوهش مرتبط با نیاز بخش‌های گوناگون صنعتی، کشاورزی و خدمات، و هم‌چنین ترغیب و تشویق دانشگاه‌ها و پژوهشگران به سوگیری به سمت پژوهش‌های مورد نیاز جامعه تحت پوشش و نیازهای کشور متناسب با توان موجود برای توسعه کشور.

۱- این دفتر به نام دفتر طرح در وزارت صنایع و معادن شناخته می‌شود.

شرایط

- درآمد اختصاصی پژوهشی در این جا به مفهوم آن بخش از درآمدهای سازمان یا دانشگاه است که از طریق عقد قرارداد بین سازمان یا دانشگاه به صورت شخصیت حقوقی، با دستگاه اجرایی یا شخصیت حقوقی دیگری برای انجام طرح‌های صرفاً پژوهشی در نظر گرفته شده باشد.
- این اعتبارات هر سال مشخص شده و به منظور فعالیت‌های پیش‌بینی شده در برنامه سوم توسعه (یا برنامه‌های بعدی) توزیع می‌شود.
- از سال ۱۳۸۱ ردیف ۵۰۳۴۸۶ و ۵۰۳۴۹۴ برای تحقیقات درآمدزا و حمایت از توسعه پارک‌های پژوهشی در لایحه بودجه منظور شده است.
- این اعتبارات هر سال بر اساس سیاست‌گذاری معاونت تحقیقات و فناوری وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی در اختیار دانشگاه‌ها و مؤسسه‌های پژوهشی قرار می‌گیرد.
- فرم‌های مربوط به وصول میزان و نوع درآمد اختصاصی هر سال از سوی معاونت تحقیقات و فناوری وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی در اختیار دانشگاه‌ها قرار می‌گیرد و پس از تکمیل به وسیله دانشگاه‌ها و دستگاه‌های پژوهشی همراه با مستندات آنها به معاونت تحقیقات و فناوری وزارت متبوع فرستاده می‌شود، و پس از بررسی و تصویب برای تأمین اعتبار به دفتر آموزش عالی سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور ارجاع می‌شود.
- توزیع اعتبارات این ردیف متناسب با درآمدهای اختصاصی تحقیقات وصول شده در سال پیش و اضافه کردن اعتبارات مذکور به برنامه تحقیقات دانشگاه مورد نظر انجام می‌شود.

۴- منابع اعتباری دیگر

منابع اعتباری دیگر شامل کلیه مواردی می‌شود که خارج از موارد گفته شده در بالا باشند و راه‌های خاص خود را برای جذب اعتبار و هزینه کردن دارند. این موارد شامل اعتبارات بخش خصوصی، کمک‌های مردمی و هدایای سازمان‌های غیرانتفاعی که علاقه‌مند به انجام پژوهش در زمینه‌های گوناگون هستند، یا سازمان‌ها و دستگاه‌های غیر از وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، و وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، و مجموعه دولت یا بخشی از اعتبارات سازمان‌های بین‌المللی یا نمایندگی آنها در کشور می‌شود. هم‌چنین، مواردی که در زمان تهیه این نوشتار مشخص نبوده و به آن اشاره نشده است در این بخش جای می‌گیرند.

سازمان‌های تأمین‌کننده اعتبار در پژوهش‌های**علوم پزشکی کشور**

در این بخش شرایط، مشخصات، و حیطه علاقه‌مندی و نیازهای سازمان‌های مهم داخلی تأمین‌کننده اعتبار در پژوهش‌های علوم پزشکی ارائه می‌شود.

۱- دانشگاه‌های علوم پزشکی کشور

زمینه‌های کاری و موردعلاقه

سی و چهار دانشگاه علوم پزشکی در کشور وجود دارد. با توجه به موقعیت هر دانشگاه از نظر جغرافیایی و پیشینه، معمولاً رشته‌های مختلف علوم پایه و بالینی در آن وجود دارد. در مورد دست‌یابی به علاقه‌مندی‌های پژوهشی هر دانشگاه باید به معاونت پژوهشی یا گروه‌های آموزشی-پژوهشی آن دانشگاه مراجعه کرد. معمولاً معاونت پژوهشی دانشگاه‌های علوم پزشکی کشور با اهداف زیر فعالیت می‌کنند:

- توسعه مرزهای دانش؛
- ترویج روحیه پژوهش در بین دانشجویان؛
- ارائه آموزش بر پایه پژوهش و استفاده از نتایج پژوهش‌های داخلی؛
- پاسخ به نیازهای علمی جامعه، بخش صنعتی و نظام بهداشتی-درمانی کشور؛
- توانمندسازی پژوهشگران، مدیران، استادان، کارشناسان و دانشجویان در زمینه پژوهش.

شرایط پذیرش طرح‌ها

معمولاً اعضای هیأت علمی و غیر هیأت علمی هر دانشگاه، از طریق گروه آموزشی-پژوهشی و دانشکده طرح پیش‌نهادی خود را ارائه می‌کنند. در اغلب دانشگاه‌ها عضویت فرد متقاضی در دانشگاه یا عضویت فرد به صورت هیأت علمی جزو شرایط اصلی است. در بعضی موارد شرایط دیگری نیز وجود دارند؛ از این شرایط می‌توان هم‌سویی پژوهش موردنظر با سیاست‌های دانشگاه، مربوط بودن موضوع پژوهش با تخصص فرد پژوهشگر و پیشینه مناسب پژوهشگر را نام برد.

زمان پذیرش طرح‌ها

معمولاً دانشکده‌های علوم پزشکی به طور مستمر پیش‌نهاد طرح‌های پژوهشی را از افراد و گروه‌های دانشگاهی می‌پذیرند و جدول زمانی خاصی برای این کار وجود ندارد. در سال‌های اخیر، دانشگاه علوم پزشکی تهران در چند مقطع زمانی، که از پیش به اطلاع اعضای خود می‌رساند، اقدام به پذیرش طرح‌های پژوهشی کرده است.

چگونگی تصمیم‌گیری درباره طرح‌ها

معمولاً تصویب شورای پژوهشی گروه، دانشکده و دانشگاه برای تأمین اعتبار طرح پیش‌نهادی لازم است. در مراکز پژوهشی^(۱) که در برخی از دانشگاه‌های علوم پزشکی وجود دارند نیز، بر اساس قوانین موجود، همین مسیر طی می‌شود؛ اما اعتبار موردنظر معمولاً در اختیار مرکز قرار دارد. گاهی ممکن است دانشگاه طرح را تصویب کند و اعتبار آن را از دستگاه دیگری درخواست

نماید. هم‌چنین، ممکن است شرط دستگاه تأمین‌کننده اعتبار برای پرداخت آن، تصویب طرح به وسیله شورای پژوهشی دانشگاه باشد. بدیهی است در چنین شرایطی برای به دست آوردن اعتبار مورد نظر باید مراحل مربوط انجام پذیرد.

نشانی

معاونت پژوهشی یا نهاد سرپرستی‌کننده پژوهش در دانشگاه‌های علوم پزشکی کشور.

۲- مرکز ملی پژوهش‌های علوم پزشکی کشور

زمینه‌های کاری و موردعلاقه

- بررسی، تصویب و نظارت بر حسن اجرای طرح‌های پژوهشی در کلیه زمینه‌های علوم پزشکی
- توانمندسازی پژوهشگران، مدیران و کارشناسان بخش خصوصی و سازمان‌های غیردولتی
- تأمین منابع و امکانات از مراکز دولتی و غیردولتی و مراکز خارج از کشور برای گسترش امر تحفیف

شرایط پذیرش طرح‌ها

شرایط خاصی برای پذیرش طرح‌های پژوهشی وجود ندارد و همه افراد حقیقی و حقوقی می‌توانند طرح‌های خود را به این مرکز ارائه کنند. فرد ارائه‌دهنده طرح نباید در زمان ارائه طرح بیش از دو طرح پژوهشی در کل کشور داشته باشد.

طرح‌ها، بر اساس اولویت‌بندی جامعه (آموزشی، بهداشتی، درمانی) در زمینه علوم پزشکی کشور طبقه‌بندی می‌شوند. این طرح‌ها معمولاً از نظر بودجه بالاتر از طرح‌های دانشگاهی و پایین‌تر از سطوح ملی هستند.

زمان پذیرش طرح‌ها

محدودیت زمانی برای زمان پذیرش طرح‌ها وجود دارد و باید با مسئولان مرکز هماهنگی شده و با به آگاهی‌های آن مرکز مراجعه کرد. زمان پذیرش طرح‌ها با توجه به بودجه موجود تعیین می‌شود.

چگونگی تصمیم‌گیری درباره طرح‌ها

طرح پیش‌نهادی ابتدا در کمیته‌های تخصصی سیزده‌گانه بررسی می‌شوند و پس از تأیید این کمیته‌ها داوری می‌شوند. در صورت تأیید داوران، طرح پیش‌نهادی به تأیید هیأت ریسه مرکز می‌رسد و در آخرین مرحله، با پیش‌نهاددهنده طرح قرارداد اجرای آن بسته می‌شود.

نشانی

معاونت پژوهشی مرکز ملی تحقیقات علوم پزشکی کشور

تهران، خیابان مطهری، خیابان کوه نور، کوچه یکم، شماره ۲۶، واحد شماره ۶

تلفن: ۸۵۰۱۴۰۴

۴- مرکز پژوهش‌های بنیاد مستضعفان و جانبازان انقلاب اسلامی

زمینه‌های کاری و موردعلاقه

کلیه زمینه‌های علوم پایه و بالینی پزشکی مورد نظر این مرکز است و اولویت‌های خاص آن مربوط به بیماری‌های اعصاب و روان در جانبازان، نظام خانواده جانبازان از حیث رفتاری و ساختاری. اثربخشی خدمات درمانی موجود. اثربخشی درمان‌ها و داروهای جدید. اثربخشی آموزش‌های انجام‌گرفته، توان‌بخشی جانبازان، سالمندی و جانبازان، بازگشت به محیط کار و جامعه برای جانبازان، مسایل مربوط به ضایعات نخاعی، شیمیایی، اعصاب و روان و عوارض ناشی از مجروحیت، جمعیت‌شناسی جانبازان با معلولیت‌های مختلف، از کارافتادگی واقعی در جانبازان، ضایعات گوناگون، اثرات استفاده از روش‌های تشخیصی پیش‌رفته در تشخیص و درمان جانبازان، روش‌های گوناگون ایجاد انگیزه فردی در جانباز، گروه‌های ویژه جانبازان مانند موارد مرتبط با بدخیمی‌ها، پروتزها، بی‌اختیاری ادراری یا مدفوعی، تشنج، و زمینه‌هایی از این قبیل است.

شرایط پذیرش طرح‌ها

طرح‌های پیش‌نهادی از کلیه افراد حقیقی و حقوقی توسط این مرکز پذیرفته می‌شود.

زمان پذیرش طرح‌ها

زمان پذیرش طرح‌ها برحسب بودجه سال آینده و حمایت‌های اجرایی از طرح‌های خاص متفاوت است.

چگونگی تصمیم‌گیری درباره طرح‌ها

هر طرح ابتدا توسط شورای پژوهشی بنیاد بررسی می‌شود و پس از تأیید اولیه برای داوری درباره روش‌شناسی پژوهش به یک متدولوژیست و برای داوری علمی به یک متخصص رشته مربوط ارجاع می‌شود. پس از آن، طرح پیش‌نهادی توسط بخش مالی از نظر مالی کارشناسی می‌شود، و در نهایت شورای پژوهشی طرح را به‌طور نهایی تصویب می‌کند. پس از آغاز اجرای طرح، ناظر آن توسط مرکز پژوهش‌های بنیاد تعیین می‌شود.

نشانی

تهران، صندوق پستی ۱۹۶۱۵-۶۱۶

تلفن: ۲۴۱۵۳۶۷-۸

دورنگار: ۲۴۱۱۲۵۰۲

پایگاه اینترنتی: www.imerc.ac.ir

۵- معاونت پژوهشی دانشگاه تربیت مدرس

زمینه‌های کاری و موردعلاقه

زمینه‌های علوم پایه پزشکی و زمینه‌های صنعتی پزشکی مانند تولید دارو، وسایل و تجهیزات پزشکی.

شرایط پذیرش طرح‌ها

یک نفر از اعضای هیأت علمی دانشگاه تربیت مدرس باید مجری طرح باشد، ولی همکاری اعضای سایر دانشگاه‌ها و افراد حقیقی با طرح امکان‌پذیر است.

زمان پذیرش طرح‌ها

برای دریافت طرح‌های پیش‌نهادی محدودیت زمانی وجود ندارد.

چگونگی تصمیم‌گیری درباره طرح‌ها

طرح از طریق معاون پژوهشی دانشکده مربوط برای داوری به سه نفر متخصص ارجاع داده می‌شود. داوران الزاماً از دانشگاه تربیت مدرس انتخاب نمی‌شوند. پس از تأیید داوران، شورای پژوهشی دانشگاه درباره طرح پیش‌نهادی تصمیم می‌گیرند و در صورت تصویب با مجری طرح قرارداد بسته می‌شود.

نشانی

دانشگاه تربیت مدرس

تهران، خیابان جلال آل احمد، ضلع جنوبی پل نصر

تلفن: ۸۰۱۱۰۰۱

پست الکترونیکی: res@modares.ac.ir

پایگاه اینترنتی: www.modares.ac.ir

۶- معاونت پژوهشی دانشگاه علوم پزشکی آزاد اسلامی

زمینه‌های کاری و موردعلاقه

کلیه گرایش‌های علوم پایه و بالینی پزشکی

شرایط پذیرش طرح‌ها

پیش‌نهاد طرح تنها برای اعضای هیأت علمی واحد پزشکی دانشگاه آزاد اسلامی امکان‌پذیر است. افراد حقیقی و حقوقی دیگر تنها می‌توانند به عنوان همکار در اجرای طرح مشارکت داشته باشند.

سازمان هر سه ماه یک بار طرح‌های رسیده را بررسی می‌کند و در صورت تصویب با مجری طرح قرارداد بسته می‌شود. در زمان اجرای طرح، ناظر یا مشاور اجرای طرح توسط شورای پژوهشی یا مجری طرح انتخاب می‌شود و با آن همکاری می‌کند. هم‌چنین در حین اجرای طرح هر چهار ماه یک بار گزارشی عملکرد مجری به شورای پژوهشی سازمان ارائه می‌شود و هزینه‌ها با توجه به پیش‌رفت کار و با تصویب شورای پژوهشی به مجری پرداخت می‌شود.

نشانی

معاونت آموزشی - پژوهشی سازمان انتقال خون ایران
تهران، خیابان استاد نجات‌اللہی، خیابان شهید فلاح‌پور، ساختمان شماره ۳، سازمان انتقال خون
ایران

تلفن: ۸-۸۲۷۸۳۴۶

دورنگار: ۸۲۷۸۳۴۵

پست الکترونیکی: ibdored@hbi.or.ir

پایگاه اینترنتی: www.ibto.ir

۸- واحد پژوهش انسیتو پاستور ایران

زمینه‌های کاری و موردعلاقه

کلیه مسایل مربوط به بیماری‌های عفونی و واگیر تسبیح در ایران، و نیز علوم پایه پزشکی و فناوری زیستی

شرایط پذیرش طرح‌ها

ارائه طرح تنها برای اعضای هیأت علمی انسیتو پاستور ایران امکان‌پذیر است و پژوهشگران دیگر تنها می‌توانند به عنوان هم‌کار در اجرای طرح مشارکت نمایند.

زمان پذیرش طرح‌ها

واحد پژوهش انسیتو پاستور ایران در طول سال طرح‌های پیش‌نهاد شده را می‌پذیرد.

چگونگی تصمیم‌گیری درباره طرح‌ها

طرح پیش‌نهادی ابتدا از طریق معاونت پژوهشی به شورای پژوهشی انسیتو ارجاع می‌شود. در صورت تصویب، طرح برای داوری در اختیار متخصصان مرکز قرار داده می‌شود؛ و در صورت تأیید داوران، با هم‌آهنگی مجری طرح، اقدام به اجرای آن می‌شود و هزینه‌ها و امکانات لازم برای اجرای طرح در اختیار مجری آن قرار می‌گیرد.

نشانی

واحد پژوهش انستیتو پاستور ایران
تهران، خیابان کارگر جنوبی، خیابان پاستور، انستیتو پاستور ایران
تلفن: (داخلی - ۳-۲۴۰۱) ۴-۶۴۶۹۸۷۱
دورنگار: ۶۴۹۲۵۶۹
پست الکترونیکی (مدیر امور پژوهشی): azizim@pasteur.ac.ir
پایگاه اینترنتی: www.pasteur.ac.ir

۹- معاونت پژوهشی دانشگاه علوم بهزیستی و توان‌بخشی**زمینه‌های کاری و موردعلاقه**

کلیه خدمات بهزیستی، ژنتیک و توان‌بخشی مربوط به آن

شرایط پذیرش طرح‌ها

محدودیتی برای پذیرش طرح از افراد حقیقی و حقوقی وجود ندارد. ولی بیشتر طرح‌ها از گروه‌های آموزشی دانشگاه علوم بهزیستی، مراکز بهزیستی استان‌ها و معاونت‌های سازمان بهزیستی (شامل معاونت توان‌بخشی، امور اجتماعی، و طرح و برنامه) پذیرش می‌شوند.

زمان پذیرش طرح‌ها

فراخوان برای پذیرش طرح‌ها معمولاً در سه ماه اول سال انجام می‌شود.

چگونگی تصمیم‌گیری درباره طرح‌ها

ابتدا باید عنوان و موضوع پژوهش با توجه به اولویت‌های پیش‌بینی شده پژوهشی، به تأیید شورای پژوهشی دانشگاه برسد. در صورت تأیید، این شورا از پیش‌نهاددهنده موضوع برای ارائه طرح پیش‌نهادی دعوت می‌کند. پس از ارائه طرح پیش‌نهادی از سه داور درباره آن نظرخواهی می‌شود. نتیجه نظرخواهی از داوران برای تأیید نهایی اجرای طرح دوباره به شورای پژوهشی دانشگاه ارجاع می‌شود. درباره طرح‌هایی که بودجه بیش از چهل میلیون ریال نیز دارند، در شورای عالی پژوهشی دانشگاه (تشکیل شده از رئیس سازمان بهزیستی، معاونان مربوط، و تعدادی از اعضای هیأت علمی) تصمیم‌گیری می‌شود و طرح‌هایی که بودجه کمتر از این تیار دارند در شورای پژوهشی دانشگاه (تشکیل شده از رئیس دانشگاه، معاون پژوهشی، و اعضای هیأت علمی) بررسی و تصویب می‌شوند. پس از تصویب و برای آغاز کار موضوع به اطلاع مجری رسانده می‌شود. در حین اجرا، برای هر طرح ناظر اداری و اجرایی تعیین می‌شود و در صورت لزوم، ناظر علمی نیز بر طرح نظارت می‌کند.

نشانی

معاونت پژوهشی دانشگاه علوم بهزیستی و توانبخشی
تهران، اوین، بلوار دانشجو، مقابل دانشگاه شهید بهشتی، خیابان کودکیار
تلفن: ۲۴۰۷۸۱۵
دورنگار: ۲۴۰۷۸۱۵

۱۰- سازمان تحقیقات و آموزش جمعیت هلال احمر**زمینه‌های کاری و موردعلاقه**

اهداف این سازمان شامل نسکین آلام بشری، حمایت از سلامت و زندگی بشر، اهتمام به صلح ملت‌ها و تأمین احترام متقابل است. بر این اساس جنبه‌های پیش‌گیرانه و اقدامات اولیه درمانی و فوریت‌های مربوط به سوانح طبیعی و امور مربوط به آن اهداف کلی هلال احمر را در بر می‌گیرد، و نیز آموزش همگانی مقابله با ایدز، بهداشت عمومی و بهداشت صنعتی از علاقه‌مندی‌های این سازمان است.

شرایط پذیرش طرح‌ها

همه افراد حقیقی یا حقوقی می‌توانند طرح پیش‌نهادی خود را به سازمان ارائه کنند.

زمان پذیرش طرح‌ها

محدودیت زمانی خاصی برای ارائه طرح به این سازمان وجود ندارد.

چگونگی تصمیم‌گیری درباره طرح‌ها

از طریق رییس سازمان تحقیقات و آموزش هلال احمر طرح پیش‌نهادی برای تصویب اولیه، به معاونت پژوهشی ارجاع می‌شود. پس از تصویب اولیه، شورای آموزشی-پژوهشی سازمان، مرکب از رییس مرکز آموزش و تحقیقات، رییس سازمان، و چند نفر از اعضای هیأت علمی دانشگاه‌ها (به انتخاب رییس جمعیت هلال احمر) طرح را بررسی می‌کنند. پس از تأیید این شورا، طرح به اجراء در می‌آید و گزارش‌های مربوط به آن به معاونت پژوهشی سازمان ارائه می‌شود. برای هر طرح یک یا دو نفر به عنوان ناظر اجراء تعیین می‌شوند و بر روند اجراء آن نظارت می‌کنند.

نشانی

سازمان تحقیقات و آموزش جمعیت هلال احمر
تهران، خیابان ایالتی، جنب بیمارستان مصطفی خمینی، پلاک ۷
تلفن: ۸۹۷۴۸۹۲ و ۸۹۰۲۱۶۱-۲
دورنگار: ۸۹۵۴۰۰۷
پست الکترونیکی: helal@irrcs.org
پایگاه اینترنتی: www.irrcs.org

۱۱- سازمان پژوهش‌های علمی کشور - وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

زمینه‌های کاری و موردعلاقه

این سازمان در زمینه‌های مربوط به علوم پزشکی، به ساخت تجهیزات پزشکی و پژوهش‌های فناوری زیستی علاقه‌مند است.

شرایط پذیرش طرح‌ها

محدودیتی برای ارائه طرح توسط افراد حقیقی و حقوقی وجود ندارد.

زمان پذیرش طرح‌ها

محدودیت زمانی خاصی برای ارائه طرح به این سازمان وجود ندارد.

چگونگی تصمیم‌گیری درباره طرح‌ها

طرح پیش‌نهادی، ابتدا به واحد پذیرش طرح‌ها در سازمان ارائه می‌شود و پس از تکمیل پرونده برای بررسی اولیه به پژوهشکده مربوط (پژوهشکده برق و کامپیوتر برای تجهیزات پزشکی، یا پژوهشکده بیوتکنولوژی) ارجاع می‌شود. در صورت تأیید موضوع طرح، واحد پذیرش طرح‌ها (مستقر در سازمان پژوهش‌های علمی کشور) عنوان آن را ثبت کرده و کمیته تخصصی پژوهشکده مربوط بررسی و کارشناسی اولیه را انجام می‌دهد. بعد از تأیید اولیه طرح به وسیله پژوهشکده، طرح به معاونت پژوهش و تکنولوژی سازمان پژوهش‌ها ارجاع می‌شود و این معاونت طرح پیش‌نهادی را در کمیته تخصصی بررسی می‌کند (کمیته تخصصی شامل رییس و معاونان پژوهشکده‌های سازمان است). در صورت تصویب نهایی طرح اجرای آن آغاز می‌شود. پژوهشکده برای هر طرح یک ناظر تعیین می‌کند تا بر مراحل اجرای طرح نظارت کند.

نشانی

سازمان پژوهش‌های علمی کشور - وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

تهران، میدان فردوسی، خیابان فرصت، پلاک ۷۱، صندوق پستی ۱۵۸۱۵-۳۵۳۸

تلفن: ۸۸۲۸۰۵۱-۷

دورنگار: ۸۸۳۸۳۴۰

پست الکترونیکی: general@irost.com

پایگاه اینترنتی: www.irost.net

منابع

- ۱- راهکارهای اجرایی سیاست‌های برنامه پنج‌ساله سوم، بخش آموزش عالی، پیوست شماره ۲، لایحه برنامه پنج‌ساله سوم توسعه.
- ۲- مجموعه قوانین و مقررات مربوط به امور پژوهشی، معاونت پژوهشی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، مرکز تحقیقات علمی کشور، ۱۳۷۴.
- ۳- مجموعه قوانین مالی-اداری دانشگاه‌های کشور، ۱۳۸۰.

